

OBWIESZCZENIE PRZEWODNICZĄCEGO KOMITETU BADAŃ NAUKOWYCH

z dnia 10 maja 1991 r.

w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych.

Na podstawie art. 5 ustawy z dnia 22 lutego 1991 r. o zmianie ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 19, poz. 81) ogłasza się w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy z dnia 25 lipca 1985 r. o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 36, poz. 170), z uwzględnieniem zmian wprowadzonych:

- 1) ustawami: z dnia 16 lipca 1987 r. o zmianie ustawy o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. Nr 22, poz. 128), z dnia 23 grudnia 1988 r. o zmianie ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 41, poz. 328), z dnia 15 lutego 1989 r. — Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 6, poz. 33), z dnia 27 kwietnia 1989 r. o Centralnym Funduszu Rozwoju Nauki i Techniki (Dz. U. Nr 25, poz. 134), z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192) — objętych jednolitym tekstem ustalonym obwieszczeniem Ministra-Kierownika Urzędu Postępu Naukowo-Technicznego i Wdrożeń z dnia 7 lipca 1989 r. (Dz. U. Nr 45, poz. 244),
- 2) ustawą z dnia 22 lutego 1991 r. o zmianie ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 19, poz. 81)

oraz z uwzględnieniem zmian wynikających z przepisów ogłoszonych przed dniem wydania niniejszego jednolitego tekstu i z zastosowaniem ciągłej numeracji artykułów, ustępów, punktów i porządku alfabetycznego liter.

2. Podany w załączniku do niniejszego obwieszczenia jednolity tekst ustawy nie obejmuje następujących przepisów:

- 1) w tytule rozdziału 13 wyrazów „Zmiany w przepisach obowiązujących” oraz „i końcowe”, a także art. 62, 63, 66, 67 i 81—83 ustawy z dnia 25 lipca 1985 r.

o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 36, poz. 170) w brzmieniu:

„Art. 62. W ustawie z dnia 26 lutego 1982 r. o statucie Narodowego Banku Polskiego (Dz. U. Nr 7, poz. 57) w art. 18 wprowadza się następujące zmiany:

- 1) dotychczasową treść art. 18 oznacza się jako ust. 1,
- 2) dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Narodowy Bank Polski może sprawować funkcje organu nadzorującego, w rozumieniu ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych, w stosunku do jednostek związanych z działalnością własną banku.”

Art. 63. 1. Instytuty naukowo-badawcze oraz inne jednostki badawczo-rozwojowe nie będące instytutami naukowo-badawczymi, w tym ośrodki badawczo-rozwojowe i centralne laboratoria, działające w dniu wejścia w życie ustawy, stają się jednostkami badawczo-rozwojowymi w rozumieniu niniejszej ustawy z chwilą dokonania wpisu do rejestru, o którym mowa w art. 9 ust. 1. Do tego czasu działają na podstawie dotychczasowych przepisów. Wniosek o rejestrację powinien być złożony nie później niż w terminie 3 miesięcy od chwili wejścia w życie ustawy.

2. W przypadku prawomocnego orzeczenia sądu o odmowie rejestracji lub gdy w odrębnym postępowaniu zostanie stwierdzone, że instytut naukowo-badawczy bądź

inna jednostka badawczo-rozwojowa nie spełnia warunków określonych w ustawie lub nie może skutecznie wykonywać zadań statutowych, organ sprawujący nadzór wdroży postępowanie zmierzające do jej likwidacji jako jednostki naukowo-badawczej”.

„Art. 66. 1. W jednostkach badawczo-rozwojowych, o których mowa w art. 63 ust. 1, w terminie nie dłuższym niż 3 miesiące od dnia wejścia w życie ustawy, dyrektorzy tych jednostek przeprowadzą zebrania ogólne pracowników w celu dokonania wyboru rad załogi, zgodnie z przepisami niniejszej ustawy.

2. Do czasu ukonstytuowania się rady załogi jej kompetencje należą do dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 67. Rady naukowe instytutów naukowo-badawczych i innych jednostek badawczo-rozwojowych, o których mowa w art. 63 ust. 1, istniejące w dniu wejścia w życie ustawy działają do końca kadencji, na którą zostały powołane, po dostosowaniu swoich składów i działalności do wymagań określonych w niniejszej ustawie.”

„Art. 81. Przepisy wykonawcze, wydane na podstawie ustawy wymienionej w art. 82, zachowują moc do czasu zastąpienia ich przepisami wydanymi na podstawie niniejszej ustawy, o ile nie są z nią sprzeczne, nie dłużej jednak niż przez okres 6 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 82. Traci moc ustawa z dnia 17 lutego 1961 r. o instytutach naukowo-badawczych (Dz. U. z 1975 r. Nr 7, poz. 41).

Art. 83. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1986 r.”,

2) art. 10 ustawy z dnia 16 lipca 1987 r. o zmianie ustawy o wyższym szkolnictwie wojskowym (Dz. U. Nr 22, poz. 128) w brzmieniu:

„Art. 10. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 października 1987 r.”,

3) art. 3 ustawy z dnia 23 grudnia 1988 r. o zmianie ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 41, poz. 328) w brzmieniu:

„Art. 3. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 1989 r.”,

4) art. 34 ustawy z dnia 15 lutego 1989 r. — Prawo dewizowe (Dz. U. Nr 6, poz. 33) w brzmieniu:

„Art. 34. Ustawa wchodzi w życie z dniem 15 marca 1989 r.”,

5) art. 16 ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. o Centralnym Funduszu Rozwoju Nauki i Techniki (Dz. U. Nr 25, poz. 134) w brzmieniu:

„Art. 16. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 maja 1989 r.”,

6) art. 80 i 81 ustawy z dnia 30 maja 1989 r. o zmianie upoważnień do wydawania aktów wykonawczych (Dz. U. Nr 35, poz. 192) w brzmieniu:

„Art. 80. Przepisy wykonawcze wydane przed dniem wejścia w życie ustawy na podstawie upowa-

żeń, o których mowa w art. 1—43 pkt 1 i w art. 44—79, zachowują moc do czasu wydania przepisów na podstawie upoważnień w brzmieniu określonym ustawą.

Art. 81. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1989 r.”,

7) art. 2—4 i 6 ustawy z dnia 22 lutego 1991 r. o zmianie ustawy o jednostkach badawczo-rozwojowych (Dz. U. Nr 19, poz. 81) w brzmieniu:

„Art. 2. 1. W okresie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy w jednostkach badawczo-rozwojowych zostaną wybrane rady naukowe.

2. Rady naukowe i rady załogi, działające w jednostkach badawczo-rozwojowych w dniu wejścia w życie niniejszej ustawy, działają według dotychczasowych zasad do dnia ukonstytuowania się rady naukowej zgodnie z niniejszą ustawą.

3. Organ, który utworzył jednostkę badawczo-rozwojową, zarządza jej likwidację lub przekształcenie w inną formę organizacyjną, jeżeli w terminie określonym w ust. 1 w jednostce tej nie została wybrana rada naukowa.

4. Regulamin wyborów oraz liczbę członków rady naukowej pierwszej kadencji ustala organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową.

Art. 3. 1. Właściwe organy sprawujące nadzór nad jednostkami badawczo-rozwojowymi powołają dyrektorów jednostek badawczo-rozwojowych zgodnie z przepisami ustawy w okresie 6 miesięcy od dnia wejścia w życie niniejszej ustawy.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do jednostek badawczo-rozwojowych, w których powołano dyrektora po dniu 1 stycznia 1990 r. po przeprowadzeniu konkursu:

1) na okres pięciu lat lub

2) na czas nie określony, z tym że stosunek pracy dyrektora wygasa z upływem pięciu lat od daty powołania, jeżeli nie ustanie wcześniej.

Art. 4. 1. Osoby zajmujące dotychczas stanowiska profesora kontraktowego lub docenta kontraktowego zachowują te stanowiska na czas określony umową.

2. Osoby mianowane na stanowisko docenta zachowują je do czasu wygaśnięcia stosunku pracy, nawet jeżeli nie spełniają warunku określonego w art. 35 ust. 4.

3. Osoby zajmujące dotychczas stanowisko starszego asystenta zajmują stanowisko asystenta w rozumieniu niniejszej ustawy.

4. Osoby zajmujące dotychczas stanowisko asystenta stażysty zachowują to stanowisko na czas określony umową.”

„Art. 6. Ustawa wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.”

Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych:

W. Karczewski

Załącznik do obwieszczenia Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych z dnia 10 maja 1991 r. (poz. 194)

USTAWA

z dnia 25 lipca 1985 r.

o jednostkach badawczo-rozwojowych.

Rozdział 1

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Jednostkami badawczo-rozwojowymi, w rozumieniu ustawy, są państwowe jednostki organizacyjne wyodrębnione pod względem prawnym, organizacyjnym i ekonomiczno-finansowym, tworzone w celu prowadzenia badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych, których wyniki powinny znaleźć zastosowanie w określonych dziedzinach gospodarki narodowej i życia społecznego.

2. Jednostkami badawczo-rozwojowymi są:

- 1) instytuty naukowo-badawcze,
- 2) ośrodki badawczo-rozwojowe, centralne laboratoria i inne jednostki organizacyjne, których podstawowym zadaniem jest prowadzenie działalności, o której mowa w ust. 1.

3. Jednostki badawczo-rozwojowe posiadają osobowość prawną.

4. Jednostki badawczo-rozwojowe mają prawo używania okrągłej pieczęci z wizerunkiem godła Rzeczypospolitej Polskiej pośrodku i nazwą jednostki badawczo-rozwojowej w otoku.

5. Przepisów ustawy nie stosuje się do instytutów naukowych szkół wyższych i placówek Polskiej Akademii Nauk.

Art. 2. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe tworzą warunki sprzyjające twórczej pracy i wzrostowi kwalifikacji pracowników.

2. Do zadań jednostek badawczo-rozwojowych w szczególności należy:

- 1) prowadzenie badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych oraz przystosowywanie ich wyników do wdrażania w praktyce,
- 2) upowszechnianie wyników badań naukowych i prac rozwojowych,
- 3) podejmowanie działalności w zakresie doskonalenia metod prowadzenia badań naukowych i prac badawczo-rozwojowych,
- 4) prowadzenie działalności uzupełniającej, a w szczególności w zakresie szkolenia, informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej, wynalazczości oraz ochrony własności przemysłowej i intelektualnej,
- 5) opracowywanie analiz i ocen dotyczących stanu i rozwoju poszczególnych dziedzin nauki i techniki, a także propozycji w zakresie wykorzystywania w kraju osiągnięć światowej nauki i techniki.

3. Jednostki badawczo-rozwojowe mogą prowadzić produkcję aparatury i urządzeń, a także podejmować inną działalność gospodarczą bądź usługową na potrzeby kraju i eksportu w zakresie objętym przedmiotem ich działania.

4. Jednostki badawczo-rozwojowe posiadające uprawnienia do nadawania stopni naukowych oraz odpowiednie warunki materialno-techniczne mogą prowadzić studia podyplomowe.

Art. 3. Jednostka badawczo-rozwojowa może być utworzona, jeżeli:

- 1) zaistnieje potrzeba prowadzenia w danej dziedzinie działalności, o której mowa w art. 2 ust. 2,
- 2) zostanie zapewniona niezbędna, odpowiadająca przedmiotowi i zakresowi jej działania:
  - a) liczba pracowników o odpowiednich kwalifikacjach,
  - b) aparatura badawcza, laboratoryjna, potencjał informacyjny oraz sprzęt techniczny i inne niezbędne warunki materialno-techniczne.

Art. 4. 1. Przedmiot i zakres działania jednostki badawczo-rozwojowej, jej nazwę i siedzibę oraz organ sprawujący nad nią nadzór określa akt o jej utworzeniu.

2. Organ tworzący jednostkę badawczo-rozwojową wyposaża ją w środki niezbędne do prowadzenia działalności określonej w akcie o utworzeniu jednostki.

3. Szczegółowy przedmiot i zakres działania jednostki badawczo-rozwojowej określa statut uchwalony przez radę naukową po zaopiniowaniu przez zakładowe organizacje związkowe i zatwierdzony przez organ sprawujący nadzór nad tą jednostką.

4. Strukturę organizacyjną jednostki badawczo-rozwojowej odpowiadającą jej przedmiotowi i zakresowi działania określa regulamin organizacyjny ustalony przez dyrektora, po zasięgnięciu opinii zakładowych organizacji związkowych.

Art. 5. 1. Jednostki badawczo-rozwojowe mogą utworzyć Radę Główną Jednostek Badawczo-Rozwojowych, zwaną dalej „Radą Główną”, jako wybieralny organ przedstawicielski tych jednostek.

2. Rada Główna działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

3. Kadencja Rady Głównnej trwa 3 lata.

4. Rada Główna składa się z 31 członków wybieranych przez elektorów.

5. Elektorzy wybierani są przez rady naukowe jednostek badawczo-rozwojowych spośród pracowników tych jednostek. Rada naukowa jednostki badawczo-rozwojowej zatrudniającej do 500 pracowników wybiera jednego elektora, a jednostki zatrudniającej powyżej 500 pracowników — dwóch elektorów.

6. Rada Główna opracowuje opinie i postulaty w sprawach polityki naukowej i naukowo-technicznej państwa oraz w sprawach warunków i zasad działania jednostek badawczo-rozwojowych, które przedstawia w szczególności Radzie Ministrów, Komitetowi Badań Naukowych oraz innym naczelnym organom administracji państwowej.

Rozdział 2

Tworzenie, łączenie, podział, przekształcanie i likwidacja jednostek badawczo-rozwojowych

Art. 6. 1. Utworzenie jednostki badawczo-rozwojowej, mającej międzyresortowy lub wielogalęziowy zakres działania, następuje w drodze uchwały Rady Ministrów.

2. Utworzenie jednostki badawczo-rozwojowej innej niż określona w ust. 1 następuje w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych oraz Ministrem Finansów, w drodze zarządzenia właściwego ministra, kierownika urzędu centralnego, Prezesa Narodowego Banku Polskiego oraz wojewody.

3. Utworzenie wspólnej jednostki badawczo-rozwojowej przedsiębiorstw państwowych następuje w drodze umowy zawartej między zainteresowanymi przedsiębiorstwami państwowymi i za zgodą Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych.

4. Wspólne jednostki badawczo-rozwojowe tworzy się i rejestruje jako spółki z ograniczoną odpowiedzialnością na podstawie przepisów Kodeksu handlowego; w sprawach nie uregulowanych w przepisach Kodeksu handlowego do tych jednostek stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 7. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa może być łączona, dzielona, reorganizowana, likwidowana lub przekształcona w przedsiębiorstwo państwowe albo włączona do takiego przedsiębiorstwa, jeżeli nie wykonuje zadań określonych w art. 2 ust. 2 lub zadania te wykonuje nieefektywnie albo gdy przemawiają za tym trwale i wymierne korzyści ekonomiczne.

2. Połączenie, podział, reorganizację lub likwidację jednostki badawczo-rozwojowej zarządza organ, który utworzył tę jednostkę, w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych oraz Ministrem Finansów, z własnej inicjatywy albo na wniosek dyrektora lub rady naukowej jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Przekształcenie jednostki badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwo państwowe zarządza organ, który utworzył tę jednostkę; włączenie jednostki badawczo-rozwojowej do przedsiębiorstwa państwowego zarządza organ, który utworzył tę jednostkę, w uzgodnieniu z organem założycielskim tego przedsiębiorstwa.

Art. 8. 1. Przedsiębiorstwo państwowe powstałe w wyniku przekształcenia jednostki badawczo-rozwojowej lub przedsiębiorstwo państwowe, do którego włączono taką jednostkę, wstępuje we wszystkie prawa i obowiązki jednostki badawczo-rozwojowej; na przedsiębiorstwo państwowe przechodzą również z mocy ustawy uprawnienia i obowiązki jednostki badawczo-rozwojowej, wynikające z decyzji administracyjnych.

2. Wykreślenie jednostki badawczo-rozwojowej z rejestru jednostek badawczo-rozwojowych następuje z urzędu, z chwilą wpisania przedsiębiorstwa państwowego, powstałego w wyniku przekształcenia tej jednostki, do rejestru przedsiębiorstw państwowych.

3. Wykreślenie z rejestru jednostek badawczo-rozwojowych: jednostki badawczo-rozwojowej włączonej do przedsiębiorstwa państwowego następuje na wniosek tego przedsiębiorstwa.

4. Do przedsiębiorstwa państwowego powstałego w wyniku przekształcenia jednostki badawczo-rozwojowej

stosuje się odpowiednio przepisy o przedsiębiorstwach państwowych.

5. Majątek jednostki badawczo-rozwojowej przekształconej w przedsiębiorstwo państwowe lub włączonej do przedsiębiorstwa państwowego wchodzi w skład funduszu założycielskiego takiego przedsiębiorstwa.

Art. 9. 1. Pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej przekształconej w przedsiębiorstwo państwowe lub włączonej do przedsiębiorstwa państwowego stają się z mocy prawa pracownikami takiego przedsiębiorstwa, z zastrzeżeniem ust. 2.

2. Stosunek pracy nawiązany z pracownikiem na podstawie mianowania lub powołania ustaje z mocy prawa z dniem wykreślenia jednostki badawczo-rozwojowej z rejestru jednostek badawczo-rozwojowych. Ustanie stosunku pracy jest równoznaczne w skutkach prawnych z rozwiązaniem stosunku pracy wskutek odwołania w rozumieniu art. 70 § 2 Kodeksu pracy. Zatrudnienie takiego pracownika w przedsiębiorstwie państwowym następuje na warunkach uzgodnionych przez strony.

3. Za zobowiązania wynikające ze stosunku pracy, powstałe przed przekształceniem jednostki badawczo-rozwojowej w przedsiębiorstwo państwowe lub przed jej włączeniem do przedsiębiorstwa państwowego, odpowiada to przedsiębiorstwo.

Art. 10. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa może być przekształcona w spółkę.

2. Do przekształcenia jednostki badawczo-rozwojowej w spółkę stosuje się przepisy o prywatyzacji przedsiębiorstw państwowych, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4.

3. Przekształcenie następuje na wniosek organu, który utworzył jednostkę badawczo-rozwojową, w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych.

4. Stosunek pracy nawiązany na podstawie mianowania ustaje z mocy prawa z dniem wykreślenia jednostki badawczo-rozwojowej z rejestru jednostek badawczo-rozwojowych. Ustanie stosunku pracy jest równoznaczne w skutkach prawnych z rozwiązaniem stosunku pracy wskutek odwołania w rozumieniu art. 70 § 2 Kodeksu pracy. Zatrudnienie takiego pracownika w spółce następuje na warunkach uzgodnionych przez strony.

Art. 11. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe warunki i tryb łączenia, podziału, reorganizacji i likwidacji jednostek badawczo-rozwojowych.

Art. 12. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa podlega wpisowi do rejestru jednostek badawczo-rozwojowych, zwanego dalej „rejestrem”.

2. Organem rejestracyjnym jest sąd. Właściwość sądu, w trybie określonym w przepisach prawa o ustroju sądów powszechnych, ustala Minister Sprawiedliwości.

3. Do wniosku o wpis jednostki badawczo-rozwojowej do rejestru dołącza się: odpis aktu o utworzeniu tej jednostki, jej statut oraz inne dokumenty, których złożenia wymagają przepisy wydane na podstawie niniejszej ustawy.

4. Organ rejestracyjny bada zgodność z prawem treści dokumentów stanowiących podstawę dokonania wpisu do rejestru.

5. Rejestr jest dostępny dla osób mających w tym interes prawny, z wyłączeniem danych objętych tajemnicą państwową lub służbową.

6. Jednostka badawczo-rozwojowa uzyskuje osobowość prawną z chwilą wpisania do rejestru.

7. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa zasady i sposób prowadzenia rejestru jednostek badawczo-rozwojowych, dane podlegające wpisowi do tego rejestru, wymagania dla wniosku o wpis do rejestru, tryb postępowania przy dokonywaniu wpisów, zmian i skreśleń w rejestrze, zasady udostępniania rejestru oraz warunki wydawania odpisów i wyciągów z tego rejestru.

Rozdział 3

Zasady gospodarki jednostek badawczo-rozwojowych

Art. 13. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa gospodaruje samodzielnie przydzieloną i nabytą częścią mienia ogólnonarodowego oraz prowadzi samodzielną gospodarkę w ramach posiadanych środków, kierując się zasadami efektywności ich wykorzystania.

2. Organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową może pozbawić tę jednostkę składników przydzielonego lub nabytego mienia wyłącznie w przypadku połączenia lub podziału albo przekształcenia przeprowadzanego na zasadach określonych w niniejszej ustawie.

3. W przypadku likwidacji jednostki badawczo-rozwojowej, o której mowa w art. 1 ust. 1, jej majątek, po zaspokojeniu wierzytelności, staje się własnością Skarbu Państwa, a o jego przeznaczeniu decyduje organ sprawujący nadzór nad tą jednostką badawczo-rozwojową.

4. Jednostka badawczo-rozwojowa może zbywać środki trwałe. Przy zbywaniu środków trwałych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące przedsiębiorstw państwowych.

5. Podstawą gospodarki jednostki badawczo-rozwojowej jest plan rzeczowo-finansowy ustalany przez dyrektora.

6. Jednostka badawczo-rozwojowa może korzystać z kredytów na warunkach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 14. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa występuje w obrocie we własnym imieniu i na własny rachunek.

2. Jednostka badawczo-rozwojowa pokrywa koszty bieżącej działalności z uzyskiwanych przychodów.

3. Jednostka badawczo-rozwojowa odpowiada za swoje zobowiązania.

4. Jednostka badawczo-rozwojowa nie odpowiada za zobowiązania Skarbu Państwa ani innych osób prawnych. Skarb Państwa nie odpowiada za zobowiązania jednostki badawczo-rozwojowej.

5. Jednostka badawczo-rozwojowa może osiągać przychody z tytułu wdrażania i upowszechniania wyników swojej działalności oraz uczestniczyć w efektach ekonomicznych powstałych z tego tytułu na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

6. Jednostka badawczo-rozwojowa może uzyskiwać przychody z dotacji budżetowej zgodnie z odrębnymi przepisami.

Art. 15. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa tworzy i dysponuje funduszem jednostki badawczo-rozwojowej.

2. Jednostka badawczo-rozwojowa tworzy zakładowy fundusz nagród, fundusz socjalny i mieszkaniowy na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

3. Jednostka badawczo-rozwojowa może tworzyć fundusz wdrożeniowy ze środków przekazanych przez podmioty gospodarcze wdrażające wyniki prac naukowych lub prac badawczo-rozwojowych tej jednostki.

4. Nie wykorzystane w danym roku kalendarzowym środki funduszy jednostki badawczo-rozwojowej przechodzą na rok następny.

Art. 16. Jednostka badawczo-rozwojowa, w ramach posiadanych możliwości finansowych oraz na podstawie obowiązujących przepisów o wynagradzaniu, ustala samodzielnie wielkość środków na wynagrodzenia.

Art. 17. Jednostka badawczo-rozwojowa może prowadzić działalność w zakresie handlu zagranicznego na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 18. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa jest zwolniona z podatków.

2. Zwolnieniu nie podlega działalność, o której mowa w art. 2 ust. 3.

Art. 19. Minister Finansów w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady gospodarki finansowej jednostek badawczo-rozwojowych.

Rozdział 4

Organy jednostki badawczo-rozwojowej

Art. 20. Organami jednostki badawczo-rozwojowej są:

- 1) dyrektor,
- 2) rada naukowa.

Art. 21. 1. Dyrektor kieruje jednostką badawczo-rozwojową, a w szczególności:

- 1) ustala plany działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) realizuje politykę kadrową,
- 3) zarządza mieniem i odpowiada za wyniki działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 4) reprezentuje jednostkę badawczo-rozwojową,
- 5) podejmuje decyzje we wszystkich sprawach dotyczących jednostki badawczo-rozwojowej, z wyjątkiem należących do zakresu działania rady naukowej.

2. Dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej powołuje organ sprawujący nadzór nad tą jednostką spośród kandydatów wyłonionych w drodze konkursu, po uzgodnieniu z radą naukową. Dyrektor jest powoływany na okres 5 lat. W razie powołania na funkcję dyrektora osoby nie będącej pracownikiem jednostki badawczo-rozwojowej, powołanie na tę funkcję powoduje równocześnie nawiązanie stosunku pracy w jednostce badawczo-rozwojowej.

3. Funkcję dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej może pełnić osoba:

- 1) posiadająca wyższe wykształcenie,
- 2) posiadająca predyspozycje do organizowania pracy naukowej i badawczej.

4. Wyłonienie kandydata na funkcję dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej następuje w drodze konkursu zarządzanego przez organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową.

5. Konkurs rozstrzyga komisja konkursowa, powołana przez organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową.

6. W skład komisji konkursowej wchodzi trzy osoby zatrudnione w jednostce badawczo-rozwojowej w pełnym wymiarze czasu pracy, wskazane przez jej radę naukową, oraz po dwie osoby wskazane przez Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych i przez organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową.

7. Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych określa szczegółowe zasady postępowania konkursowego.

Art. 22. Dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej odwołuje organ sprawujący nadzór nad tą jednostką po zasięgnięciu opinii rady naukowej.

Art. 23. 1. Zastępców dyrektora oraz kierowników komórek organizacyjnych prowadzących badania naukowe lub prace badawczo-rozwojowe powołuje i odwołuje dyrektor.

2. Głównego księgowego oraz kierowników komórek organizacyjnych, nie wymienionych w ust. 1, zatrudnia dyrektor.

3. Zastępcą dyrektora do spraw naukowych może być tylko osoba posiadająca tytuł naukowy lub stopień naukowy.

4. Statut jednostki badawczo-rozwojowej może przewidywać:

- 1) stanowisko sekretarza naukowego jednostki badawczo-rozwojowej, do którego przepisy ust. 1 i 2 stosuje się odpowiednio,
- 2) powołanie kolegium lub innych organów opiniotwórczo-doradczych dyrektora; członków tych organów powołuje i odwołuje dyrektor.

5. Dyrektor jednostki badawczo-rozwojowej może ustanawiać pełnomocników do realizacji określonych zadań i ustalać zakres i czas ich umocowania.

Art. 24. 1. Rada naukowa jest organem stanowiącym, inicjującym, opiniotwórczym i doradczym jednostki badawczo-rozwojowej w zakresie jej działalności statutowej oraz w sprawach rozwoju kadry naukowej i badawczo-technicznej.

2. W szczególności do zadań rady naukowej należy:

- 1) uchwalanie statutu jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) występowanie z wnioskami do organu sprawującego nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową o powołanie lub odwołanie dyrektora tej jednostki,
- 3) ustalanie perspektywicznych kierunków działalności naukowej, rozwojowej i wdrożeniowej jednostki badawczo-rozwojowej,
- 4) występowanie z wnioskami w sprawie połączenia, podziału, reorganizacji lub likwidacji jednostki badawczo-rozwojowej oraz inicjowanie przekształcenia tej jednostki,

5) opiniowanie kierunkowych planów tematycznych i finansowych jednostki badawczo-rozwojowej oraz rocznych sprawozdań jej dyrektora z wykonania zadań tej jednostki,

6) opiniowanie wniosków dotyczących połączenia, podziału lub reorganizacji jednostki badawczo-rozwojowej oraz stałej współpracy tej jednostki z innymi osobami prawnymi,

7) opiniowanie regulaminu organizacyjnego jednostki badawczo-rozwojowej oraz regulaminu pracy,

8) opiniowanie kandydatów na funkcje zastępców dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej, głównego księgowego oraz kierowników komórek organizacyjnych jednostki określonych w regulaminie organizacyjnym,

9) opiniowanie kwalifikacji osób na stanowiska pracowników naukowych i badawczo-technicznych oraz dokonywanie okresowej oceny dorobku naukowego i technicznego tych pracowników,

10) opiniowanie wniosków o przyznawanie stypendiów naukowych,

11) przeprowadzanie postępowania o nadanie tytułu naukowego na zasadach określonych w odrębnych przepisach,

12) przeprowadzanie przewodów doktorskich i habilitacyjnych w zakresie posiadanych uprawnień.

3. Prawo głosu w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 9 i 10, posiadają tylko członkowie rady naukowej ze stopniem naukowym lub tytułem naukowym.

4. Prawo głosu w sprawach, o których mowa w ust. 2 pkt 11 i 12, posiadają tylko członkowie rady naukowej ze stopniem naukowym doktora habilitowanego lub tytułem naukowym.

5. Rada naukowa jest uprawniona do zajmowania stanowiska we wszystkich sprawach dotyczących działalności jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 25. 1. Członków rady naukowej w liczbie określonej w statucie tej jednostki, jednak nie mniejszej niż 12 osób i nie większej niż 40 osób, wybierają, w głosowaniu tajnym, pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej na okres 4 lat.

2. W skład rady naukowej, z zastrzeżeniem ust. 4, wchodzi:

1) pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej ze stopniem naukowym lub tytułem naukowym, zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy, w liczbie stanowiącej nie mniej niż 30% i nie więcej niż 60% składu rady naukowej,

2) pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej nie wymienieni w pkt 1, zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy, w liczbie nie mniejszej niż 30% składu rady naukowej,

3) osoby spoza jednostki badawczo-rozwojowej posiadające tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego, a także osoby wyróżniające się zasobem wiedzy i praktycznym dorobkiem w dziedzinie objętej zakresem działania jednostki badawczo-rozwojowej, w liczbie stanowiącej nie mniej niż 10% i nie więcej niż 20% składu rady naukowej.

3. Pracownicy naukowcy i badawczo-techniczni nie mogą stanowić więcej niż 85% składu rady naukowej.

4. W skład rady naukowej jednostki uprawnionej do nadawania stopni naukowych wchodzi osoby z tytułem naukowym lub stopniem naukowym doktora habilitowanego w liczbach nie mniejszych niż określone przepisami w sprawie uprawnień jednostek organizacyjnych do nadawania stopni naukowych oraz reprezentujące dziedziny nauki i dyscypliny naukowe odpowiednie do posiadanych przez jednostkę uprawnień; nie mniej niż połowę tych osób powinni stanowić pracownicy danej jednostki badawczo-rozwojowej.

5. Rada naukowa działa na podstawie uchwalonego przez siebie regulaminu.

Art. 26. 1. Rada naukowa wybiera w głosowaniu tajnym przewodniczącego i jego zastępców.

2. Przewodniczącym rady naukowej może być tylko osoba posiadająca tytuł naukowy lub stopień naukowy doktora habilitowanego.

3. Funkcja przewodniczącego rady naukowej nie może być łączona z funkcją dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej lub jego zastępcy.

4. Przepis ust. 3 stosuje się odpowiednio do zastępców przewodniczącego.

5. W posiedzeniach rady naukowej biorą udział dyrektor, przedstawiciele zakładowych organizacji związkowych oraz inne osoby zaproszone przez przewodniczącego rady naukowej.

Art. 27. 1. Rozwiązanie stosunku pracy z członkiem rady naukowej w czasie trwania kadencji oraz w ciągu roku po jej upływie wymaga zgody tej rady, z wyjątkiem:

- 1) rozwiązania stosunku pracy bez wypowiedzenia,
- 2) zwolnienia z pracy na podstawie orzeczenia komisji dyscyplinarnej.

2. Członkowi rady naukowej nie można bez zgody rady naukowej zmienić warunków pracy i płacy na jego niekorzyść w czasie określonym w ust. 1.

3. Działalność w radzie naukowej ma charakter społeczny.

4. Członek rady naukowej zachowuje prawo do wynagrodzenia za czas niewykonywania pracy z powodu pełnienia swoich zadań w godzinach pracy.

Rozdział 5

Nadzór nad działalnością jednostki badawczo-rozwojowej

Art. 28. 1. Jednostka badawczo-rozwojowa podlega nadzorowi sprawowanemu przez organ określony w akcie o jej utworzeniu.

2. Organ sprawujący nadzór dokonuje kontroli i oceny działalności jednostki badawczo-rozwojowej oraz pracy dyrektora.

3. Organ sprawujący nadzór w razie stwierdzenia, że decyzja dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej jest sprzeczna z prawem, wstrzymuje jej wykonanie oraz zobowiązuje dyrektora do jej zmiany lub cofnięcia.

4. Decyzja organu sprawującego nadzór, o której mowa w ust. 3, może być zaskarżona do sądu administracyjnego na zasadach i w trybie przewidzianym w Kodeksie postępowania administracyjnego.

Art. 29. 1. Organ sprawujący nadzór może nałożyć na jednostkę badawczo-rozwojową obowiązek wprowadzenia do jej planu zadania lub wyznaczyć jej zadanie poza planem, jeżeli jest to niezbędne ze względu na potrzeby obrony kraju, w przypadku klęski żywiołowej bądź w celu wykonania zobowiązań międzynarodowych.

2. W przypadkach, o których mowa w ust. 1, organ sprawujący nadzór zapewnia jednostce badawczo-rozwojowej środki do wykonania zadania, chyba że wykonanie zadania następuje odpłatnie na podstawie umowy.

3. W razie doznania szkody przez jednostkę badawczo-rozwojową z powodu wykonania zadania nałożonego przez organ sprawujący nadzór, organ ten jest obowiązany do jej naprawienia.

Rozdział 6

Pracownicy jednostki badawczo-rozwojowej

Art. 30. Jednostka badawczo-rozwojowa może zatrudniać:

- 1) pracowników naukowych,
- 2) pracowników badawczo-technicznych,
- 3) pracowników inżynieryjno-technicznych,
- 4) pracowników administracyjno-ekonomicznych,
- 5) pracowników bibliotecznych i pracowników dokumentacji naukowej,
- 6) pracowników służby zdrowia,
- 7) pracowników na stanowiskach robotniczych,
- 8) pracowników obsługi i innych.

Art. 31. 1. Pracowników naukowych i badawczo-technicznych mogą zatrudniać jednostki organizacyjne nie będące jednostkami badawczo-rozwojowymi, prowadzące lub koordynujące prace naukowe.

2. Jednostki, o których mowa w ust. 1, ustala Minister Edukacji Narodowej w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych.

3. Do pracowników naukowych i badawczo-technicznych zatrudnionych w jednostkach, o których mowa w ust. 1, stosuje się odpowiednio przepisy:

- 1) art. 32—48, z wyjątkiem przepisów dotyczących nawiązania stosunku pracy na podstawie mianowania,
- 2) art. 55, 58 i 59 ust. 2 i 3, z wyjątkiem jednostek stosujących zakładowe systemy wynagradzania określone ustawą o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania,
- 3) art. 56, 57, 59 ust. 1, art. 60, 61 i 66 oraz 68—71.

4. W jednostkach organizacyjnych, o których mowa w ust. 1, może być powołana rada naukowa.

Rozdział 7

Pracownicy naukowci

Art. 32. 1. Pracownikiem naukowym może być osoba o wymaganych ustawą kwalifikacjach naukowych i wysokim poziomie etycznym.

2. Podstawowym obowiązkiem pracownika naukowego jest realizacja celów i zadań jednostki badawczo-rozwojowej, a w szczególności prowadzenie działalności naukowej i rozwojowej, zapewniającej stały rozwój nauki i techniki.

Art. 33. 1. Pracownikiem naukowym jest osoba zatrudniona na stanowisku:

- 1) profesora,
- 2) docenta,
- 3) adiunkta,
- 4) asystenta.

2. Osoby zajmujące stanowisko profesora kontraktowego i docenta kontraktowego nie mogą pełnić funkcji zastępcy dyrektora do spraw naukowych oraz sekretarza naukowego jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Na stanowisku docenta można zatrudnić osobę posiadającą stopień naukowy doktora habilitowanego.

4. Na stanowisku profesora można zatrudnić osobę posiadającą tytuł naukowy.

5. Na stanowisku profesora lub docenta, za zgodą rady naukowej, można zatrudnić na czas określony:

- 1) osobę posiadającą stopień naukowy doktora habilitowanego lub tytuł naukowy,
- 2) osobę nie będącą obywatelem polskim, posiadającą kwalifikacje równorzędne z określonymi w pkt 1, z zachowaniem wymagań określonych w odrębnych przepisach dotyczących cudzoziemców.

6. Do osób, o których mowa w ust. 5 pkt 2, w zakresie ich praw i obowiązków stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące zatrudniania na stanowiskach nauczycieli akademickich osób nie będących obywatelami polskimi.

Art. 34. 1. Pracownikami naukowymi są bibliotekarze dyplomowani oraz dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej.

2. Dyplomowani bibliotekarze i dyplomowani pracownicy dokumentacji naukowej są zatrudniani odpowiednio na stanowiskach:

- 1) starszego kustosza dyplomowanego lub starszego dokumentalisty dyplomowanego,
- 2) kustosza dyplomowanego lub dokumentalisty dyplomowanego,
- 3) adiunkta bibliotecznego lub adiunkta dokumentacji naukowej,
- 4) asystenta bibliotecznego lub asystenta dokumentacji naukowej.

Art. 35. 1. Stosunek pracy z pracownikiem naukowym nawiązuje się na podstawie mianowania albo przez zawarcie umowy o pracę.

2. Pracownika naukowego na stanowisko profesora lub docenta mianuje się na czas nie określony, z zastrzeżeniem art. 33 ust. 5; mianowania dokonuje organ sprawujący nadzór, na wniosek dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Stosunek pracy z innymi pracownikami naukowymi niż określeni w ust. 2 nawiązuje się przez zawarcie umowy o pracę.

4. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikiem naukowym, dla którego jednostka badawczo-rozwojowa jest dodatkowym miejscem pracy lub miejscem pracy w niepełnym wymiarze czasu pracy, następuje na podstawie umowy o pracę.

5. Pracownicy naukowcy podlegają okresowym ocenom dorobku naukowego i technicznego, dokonywanym przez radę naukową zgodnie z zasadami i trybem określonym przez Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych.

6. Odwołanie pracownika naukowego z powierzonej mu funkcji w jednostce badawczo-rozwojowej nie powoduje rozwiązania stosunku pracy.

Art. 36. 1. Do obowiązków pracownika naukowego należy realizacja zadań statutowych jednostki badawczo-rozwojowej, w szczególności poprzez:

- 1) twórczą działalność naukową polegającą na rozwiązywaniu problemów naukowych na użytek praktyki społecznej i gospodarczej,
- 2) wprowadzanie do praktyki wyników badań naukowych,
- 3) podnoszenie swoich kwalifikacji,
- 4) upowszechnianie osiągnięć nauki, w tym poprzez publikacje oraz aktywny udział w życiu naukowym,
- 5) kształcenie kadry naukowej,
- 6) udział w pracach organizacyjnych jednostki badawczo-rozwojowej związanej z pracami naukowymi oraz działalnością dydaktyczną lub artystyczną, a w jednostce badawczo-rozwojowej nadzorowanej przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej — także udział w działalności leczniczej, profilaktycznej i diagnostycznej oraz innej działalności usługowej na rzecz społecznego systemu ochrony zdrowia.

2. Przepisu ust. 1 pkt 5 nie stosuje się do pracowników zatrudnionych na stanowisku asystenta.

3. Minister Zdrowia i Opieki Społecznej określa charakter oraz zakres działalności leczniczej, profilaktycznej i diagnostycznej oraz innej działalności usługowej, o której mowa w ust. 1 pkt 6, prowadzonej w jednostce badawczo-rozwojowej na potrzeby społecznego systemu ochrony zdrowia, oraz zasady wynagradzania za tę działalność.

Art. 37. 1. Stosunek pracy z mianowanym pracownikiem naukowym ulega rozwiązaniu z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia na wniosek pracownika, a ponadto w przypadkach:

- 1) trwałej niezdolności do pracy naukowej, spowodowanej chorobą i stwierdzonej orzeczeniem komisji lekarskiej do spraw inwalidztwa i zatrudnienia,
- 2) uzyskania prawa do emerytury w myśl przepisów o zaopatrzeniu emerytalnym pracowników i ich rodzin, z wyjątkiem przypadku określonego w ust. 2 pkt 2,
- 3) niewywiązywania się z podstawowych obowiązków służbowych, stwierdzonego w trybie określonym w przepisie art. 35 ust. 5,
- 4) likwidacji jednostki badawczo-rozwojowej lub jej reorganizacji, połączonej ze zmniejszeniem stanu zatrudnienia.

2. Stosunek pracy z mianowanym pracownikiem naukowym ulega rozwiązaniu bez wypowiedzenia:

- 1) w razie niezdolności do pracy spowodowanej chorobą, jeżeli okres tej choroby przekracza rok; w szczególnie uzasadnionych przypadkach, po stwierdzeniu przez komisję lekarską poprawy stanu zdrowia i możliwości powrotu do pracy, okres nieobecności w pracy spowodowanej chorobą może być przedłużony ponad rok, nie dłużej jednak niż do dwóch lat,

- 2) z końcem roku kalendarzowego, w którym pracownik kończy 70 rok życia,
- 3) w razie rażącego niewywiązywania się pracownika z podstawowych obowiązków pracownika naukowego, stwierdzonego w trybie określonym w przepisie art. 35 ust. 5.

3. Stosunek pracy z mianowanym pracownikiem naukowym może ulec rozwiązaniu w każdym czasie za zgodą stron.

4. Rozwiązania stosunku pracy z mianowanym pracownikiem naukowym, z zachowaniem 3-miesięcznego okresu wypowiedzenia lub bez wypowiedzenia, dokonuje organ, który dokonał mianowania, na wniosek dyrektora jednostki badawczo-rozwojowej, zaopiniowany przez radę naukową.

Art. 38. Stosunek pracy mianowanego pracownika naukowego wygasa z mocy prawa w razie:

- 1) ukarania w trybie dyscyplinarnym karą zwolnienia z pracy,
- 2) skazania na karę pozbawienia praw publicznych albo prawa wykonywania zawodu,
- 3) pozbawienia tytułu naukowego,
- 4) skazania na karę pozbawienia wolności — po upływie miesiąca od dnia skazania,
- 5) porzucenia pracy.

Art. 39. Mianowani pracownicy naukowcy ponoszą odpowiedzialność dyscyplinarną za rażące naruszenie swych obowiązków lub uchybienie godności pracownika nauki.

Art. 40. 1. W sprawach dyscyplinarnych mianowanych pracowników naukowych orzekają:

- 1) w pierwszej instancji — komisje dyscyplinarne powoływane przez organy sprawujące nadzór,
- 2) w drugiej instancji — wyższa komisja dyscyplinarna powoływana przez Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych.

2. Członków komisji dyscyplinarnych, w tym przewodniczącego i zastępców przewodniczącego, powołuje się na okres 4 lat.

3. Komisje dyscyplinarne działają w zespołach trzyosobowych.

4. Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych, w drodze rozporządzenia, określa szczegółowe zasady powoływania i organizacji komisji dyscyplinarnych, zasady wyznaczania składów orzekających, rzeczników dyscyplinarnych, tryb postępowania dyscyplinarnego, wykonywania kar dyscyplinarnych oraz ich darowania i zatarcia.

Art. 41. Pracownik naukowy zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy, podejmując dodatkowe zatrudnienie w ramach stosunku pracy, ma obowiązek zawiadomić o tym dyrektora jednostki.

Art. 42. W sprawach nie uregulowanych w niniejszej ustawie do pracowników naukowych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników naukowych w szkołach wyższych.

Rozdział 8

Pracownicy badawczo-techniczni

Art. 43. Podstawowym obowiązkiem pracownika badawczo-technicznego jest realizacja celów i zadań jednostki

badawczo-rozwojowej, a w szczególności aktywne współdziałanie w rozwiązywaniu problemów naukowo-technicznych, prowadzenie prac zmierzających do ich praktycznych zastosowań oraz uczestniczenie w ich wdrażaniu i upowszechnianiu.

Art. 44. 1. Pracownikiem badawczo-technicznym jest osoba zatrudniona na stanowisku:

- 1) głównego specjalisty badawczo-technicznego,
- 2) starszego specjalisty badawczo-technicznego,
- 3) specjalisty badawczo-technicznego.

2. Na stanowisku głównego specjalisty badawczo-technicznego można zatrudnić osobę posiadającą stopień naukowy doktora lub specjalizację zawodową II stopnia albo posiadającą uprawnienia określone ustawą o rzecznikach patentowych.

3. Na stanowisku starszego specjalisty badawczo-technicznego można zatrudnić osobę, która posiada:

- 1) specjalizację zawodową I stopnia — w zawodach, w których specjalizacja została wprowadzona odrębnymi przepisami, lub
- 2) dyplom ukończenia szkoły wyższej i odpowiednio udokumentowany znaczny dorobek badawczy lub projektowy, patentowy, osiągnięcia organizacyjne, ekonomiczne, artystyczne bądź równorzędne — w zawodach, w których specjalizacja nie została wprowadzona, oraz co najmniej 5-letni staż pracy w danej specjalności.

4. Na stanowisku specjalisty badawczo-technicznego można zatrudnić osobę, która posiada:

- 1) dyplom ukończenia szkoły wyższej i odpowiednio udokumentowany dorobek badawczy lub projektowy, konstrukcyjny, technologiczny, patentowy, osiągnięcia organizacyjne, ekonomiczne, artystyczne bądź równorzędne oraz
- 2) 5-letni staż pracy w danej specjalności.

Art. 45. Pracownicy badawczo-techniczni podlegają okresowym ocenom dorobku badawczego i technicznego, zgodnie z zasadami, o których mowa w art. 35 ust. 5.

Art. 46. Do obowiązków pracownika badawczo-technicznego należy realizacja zadań statutowych jednostki badawczo-rozwojowej, w szczególności poprzez:

- 1) współuczestniczenie w rozwiązywaniu problemów naukowych realizowanych przez jednostkę badawczo-rozwojową,
- 2) przystosowywanie rezultatów badań do potrzeb praktyki,
- 3) prowadzenie prac w dziedzinie projektów, konstrukcji, technologii, organizacji, metod leczniczych i udział we wprowadzaniu ich do praktyki,
- 4) prowadzenie prac doświadczalnych,
- 5) prowadzenie prac związanych z ochroną własności przemysłowej, praw autorskich i wynalazczości,
- 6) uczestniczenie w pracach organizacyjnych związanych z działalnością, o której mowa w pkt 1—4.

Art. 47. Nawiązanie stosunku pracy z pracownikiem badawczo-technicznym następuje na podstawie umowy o pracę.

Art. 48. Do pracowników badawczo-technicznych stosuje się przepis art. 41.

Rozdział 9

Pracownicy inżynieryjno-techniczni

Art. 49. 1. Pracowników inżynieryjno-technicznych zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

2. Do obowiązków pracowników inżynieryjno-technicznych należy w szczególności:

- 1) uczestniczenie w prowadzeniu prac badawczo-rozwojowych realizowanych przez jednostkę badawczo-rozwojową,
- 2) wykonywanie zadań związanych z obsługą prac wynikających z działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 3) wykonywanie zadań związanych z remontami i konserwacją aparatury naukowo-badawczej i innych urządzeń technicznych będących w posiadaniu jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 50. Kwalifikacje pracowników inżynieryjno-technicznych niezbędne do zajmowania poszczególnych stanowisk pracy określają przepisy o wynagradzaniu.

Art. 51. Do pracowników inżynieryjno-technicznych stosuje się przepis art. 41.

Rozdział 10

Pracownicy administracyjno-ekonomiczni

Art. 52. 1. Pracowników administracyjno-ekonomicznych zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

2. Do obowiązków pracowników administracyjno-ekonomicznych w szczególności należy:

- 1) administrowanie majątkiem jednostki badawczo-rozwojowej,
- 2) rozwiązywanie problemów ekonomicznych jednostki badawczo-rozwojowej oraz prowadzenie spraw związanych z kształtowaniem stosunków prawnych z innymi podmiotami,
- 3) wykonywanie prac związanych z planowaniem, finansowaniem i sprawozdawczością w zakresie działalności jednostki badawczo-rozwojowej,
- 4) obsługa administracyjna i socjalna pracowników jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 53. Kwalifikacje pracowników administracyjno-ekonomicznych określają przepisy o wynagradzaniu.

Rozdział 11

Pozostali pracownicy

Art. 54. 1. Pracowników, o których mowa w przepisie art. 30 pkt 5—8, zatrudnia się na podstawie umowy o pracę.

2. Do obowiązków pracowników, o których mowa w ust. 1, należy wykonywanie zadań ustalonych odrębnymi przepisami albo wynikających z ich specjalności zawodowych lub określonych w regulaminie organizacyjnym jednostki badawczo-rozwojowej.

3. Kwalifikacje pracowników, o których mowa w ust. 1, określają odrębne przepisy lub przepisy o wynagradzaniu.

Rozdział 12

Uprawnienia pracowników jednostki badawczo-rozwojowej

Art. 55. 1. Zasady wynagradzania pracowników jednostki badawczo-rozwojowej, a także wymagane zgodnie z przepisami art. 50, 53 i 54 ust. 3 kwalifikacje pracowników, o których mowa w tych przepisach, określa Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej.

2. Pracownikom jednostki badawczo-rozwojowej przysługuje dodatek za wysługę lat:

- 1) dla pracowników naukowych i badawczo-technicznych — w wysokości 3% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego po 3 latach pracy, wzrastający o 1% w każdym następnym roku do 20% po 20 latach pracy,
- 2) dla pozostałych pracowników jednostki badawczo-rozwojowej — w wysokości 5% miesięcznego wynagrodzenia zasadniczego po 5 latach pracy, wzrastający o 1% w każdym następnym roku do 20% po 20 latach pracy.

3. Przewodniczący Komitetu Badań Naukowych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej określa zasady zaliczania okresów pracy uprawniających do dodatków, o których mowa w ust. 2.

4. Za wieloletnią pracę pracownikom jednostek badawczo-rozwojowych przysługują nagrody jubileuszowe w wysokości:

- 1) po 20 latach pracy — 75% wynagrodzenia miesięcznego,
- 2) po 25 latach pracy — 100% wynagrodzenia miesięcznego,
- 3) po 30 latach pracy — 150% wynagrodzenia miesięcznego,
- 4) po 35 latach pracy — 200% wynagrodzenia miesięcznego,
- 5) po 40 latach pracy — 300% wynagrodzenia miesięcznego,
- 6) po 45 latach pracy — 400% wynagrodzenia miesięcznego.

5. Do ustalania okresów pracy i innych okresów uprawniających do nagrody jubileuszowej oraz zasad jej wypłacania stosuje się, od dnia 1 stycznia 1987 r., ogólnie obowiązujące przepisy.

Art. 56. 1. Czas pracy pracowników jednostki badawczo-rozwojowej, z wyjątkiem pracowników zatrudnionych na stanowiskach robotniczych, pracowników obsługi, kierowników oraz pracowników zatrudnionych przy pilnowaniu, wynosi 40 godzin tygodniowo, chyba że przepisy szczególnie przewidują inną normę czasu pracy.

2. Do czasu pracy pracowników jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej, o których mowa w art. 36 ust. 3, stosuje się odpowiednio przepisy o czasie pracy pracowników zakładów społecznej służby zdrowia.

3. Rozkład czasu pracy określa regulamin pracy.

4. Jeżeli wymagają tego potrzeby jednostki badawczo-rozwojowej, pracownicy mogą być zatrudniani poza godzinami pracy, a w szczególnych przypadkach — także w nocy oraz w dni wolne od pracy, na zasadach określonych w Kodeksie pracy.

5. Przepisu ust. 4 nie stosuje się do kobiet w ciąży oraz osób opiekujących się dziećmi w wieku do 8 lat.

Art. 57. Pracownikom jednostek badawczo-rozwojowych, posiadającym stopnie specjalizacji zawodowej, mogą

być przyznawane dodatki na zasadach określonych w odrębnych przepisach.

Art. 58. Pracownikom jednostki badawczo-rozwojowej pracującym w warunkach uciążliwych lub szkodliwych dla zdrowia przysługują z tego tytułu dodatki określone w odrębnych przepisach.

Art. 59. 1. Pracownikowi jednostki badawczo-rozwojowej, także po przejściu na emeryturę lub rentę, jak również jego współmałżonkowi przysługuje prawo do korzystania z 50% ulgi w opłatach za przejazdy koleją; przepis ten stosuje się również do osób, które przeszły na emeryturę lub rentę przed dniem wejścia w życie ustawy.

2. Pracownikowi jednostki badawczo-rozwojowej przechodzącemu na emeryturę lub rentę inwalidzką przysługuje jednorazowa odprawa w wysokości trzymiesięcznego, ostatnio pobieranego, wynagrodzenia zasadniczego, jeżeli okres jego zatrudnienia wynosi co najmniej 10 lat.

3. Okres uprawniający do odprawy ustala się według zasad obowiązujących przy ustalaniu okresów zatrudnienia uprawniających do dodatków za wysługę lat.

Art. 60. Do pracowników naukowych jednostki badawczo-rozwojowej w zakresie wynagrodzenia za czas choroby lub innej usprawiedliwionej nieobecności w pracy, prawa do bezpłatnego lub płatnego urlopu dla celów naukowych, artystycznych lub kształcenia zawodowego, a także urlopu dla poratowania zdrowia, prawa do dodatkowej powierzchni mieszkalnej, dodatków do emerytury lub renty oraz przeniesienia pracowników naukowych mianowanych i jednorazowego zasiłku na zagospodarowanie — stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące pracowników naukowych w szkołach wyższych.

Art. 61. 1. Pracownikom naukowym oraz pracownikom badawczo-technicznym zatrudnionym na stanowisku głównego specjalisty badawczo-technicznego lub starszego specjalisty badawczo-technicznego przysługuje urlop wypoczynkowy w wymiarze 36 dni roboczych rocznie.

2. W szczególnie uzasadnionych przypadkach organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową, na wniosek dyrektora tej jednostki, może przyznać pracownikowi zatrudnionemu na stanowisku głównego lub starszego specjalisty badawczo-technicznego uprawnienie do dodatkowej powierzchni mieszkalnej wolnej od opłat za dodatkową powierzchnię mieszkalną. Pracownik zachowuje to prawo również po przejściu na emeryturę lub rentę.

Rozdział 13

Przepisy szczególne i przejściowe

Art. 62. 1. Zakłady doświadczalne będące państwowymi przedsiębiorstwami gospodarki rolnej przekształca się z dniem 1 lipca 1986 r. w zakłady doświadczalne jednostek badawczo-rozwojowych wskazanych przez organy założycielskie tych zakładów, zwane dalej „zakładami doświadczalnymi”.

2. Włączone do jednostek badawczo-rozwojowych zakłady doświadczalne stają się zakładami tych jednostek, samodzielnie sporządzającymi bilans.

3. Organy założycielskie, o których mowa w ust. 1, określają zasady i tryb włączenia zakładów doświadczalnych do jednostek badawczo-rozwojowych.

4. Do zakładów doświadczalnych stosujących przepisy o gospodarce finansowej państwowych przedsiębiorstw gospodarki rolnej, od dnia 1 stycznia 1991 r. stosuje się przepisy o gospodarce finansowej jednostek badawczo-rozwojowych.

5. Do pracowników zakładów doświadczalnych stosuje się przepisy układu zbiorowego pracy dla państwowych przedsiębiorstw rolnych lub o zakładowym systemie wynagradzania, z tym że organ sprawujący nadzór nad jednostką badawczo-rozwojową, w której skład wchodzi zakład doświadczalny, może na pracowników naukowych i badawczo-technicznych takiego zakładu rozciągnąć w całości bądź w części przepisy niniejszej ustawy dotyczące tych pracowników.

Art. 63. Przepisy art. 62 ust. 2, 4 i 5 stosuje się także odpowiednio do tworzonych po dniu wejścia w życie ustawy zakładów doświadczalnych gospodarki rolnej, wchodzących w skład jednostek badawczo-rozwojowych.

Art. 64. 1. Z dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) grunty będące własnością Skarbu Państwa lub gmin, pozostające w zarządzie jednostki badawczo-rozwojowej, stają się przedmiotem użytkowania wieczystego tej jednostki,
- 2) budynki i urządzenia związane trwale z gruntami państwowymi pozostającymi w zarządzie jednostki badawczo-rozwojowej stają się jej własnością,
- 3) pozostałe składniki mienia jednostki badawczo-rozwojowej stają się jej własnością.

2. Przepisy ust. 1 nie naruszają praw osób trzecich, z wyłączeniem Skarbu Państwa.

Art. 65. Do czasu powołania dyrektora w nowo tworzonych jednostkach badawczo-rozwojowych organ sprawujący nadzór wyznacza na okres nie dłuższy niż 6 miesięcy osobę pełniącą funkcję kierownika jednostki badawczo-rozwojowej.

Art. 66. 1. Osoby, które nie posiadają stopnia naukowego doktora, a zajmują w dniu wejścia w życie ustawy stanowisko docenta lub adiunkta, zachowują to stanowisko na okres nie dłuższy niż 5 lat.

2. Osoby określone w ust. 1, które w dniu wejścia w życie ustawy ukończyły: mężczyźni 50 lat i kobiety 45 lat, zachowują to stanowisko.

Art. 67. 1. Stosunek służbowy, wynikające z niego prawa i obowiązki oraz odpowiedzialność dyscyplinarną żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa i funkcjonariuszy pożarnictwa, wykonujących obowiązki w jednostkach badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej lub Ministra Spraw Wewnętrznych, określają odrębne przepisy.

2. Warunkiem powołania żołnierzy w czynnej służbie wojskowej oraz funkcjonariuszy Policji, Urzędu Ochrony Państwa i funkcjonariuszy pożarnictwa na stanowiska przewidziane dla pracowników naukowych i badawczo-technicznych jest posiadanie kwalifikacji określonych w niniejszej ustawie i odrębnych przepisach.

Art. 68. Do spraw dyscyplinarnych wszczętych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy dotychczasowe, chyba że przepisy niniejszej ustawy są korzystniejsze dla obwinionego.

Art. 69. Do stosunków pracy powstałych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się jej przepisy.

Art. 70. Spory o roszczenia ze stosunku pracy pracowników naukowych, niezależnie od formy nawiązania stosunku pracy, podlegają rozpoznaniu w trybie przewidzianym w Kodeksie pracy.

Art. 71. Słuchacze studiów doktoranckich istniejących w dniu wejścia w życie ustawy mają prawo ukończyć te studia w dotychczasowym trybie i z zachowaniem posiadanych uprawnień.

Art. 72. 1. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, określa:

- 1) zakres stosowania przepisów ustawy do jednostek badawczo-rozwojowych nadzorowanych przez Ministra Obrony Narodowej i Ministra Spraw Wewnętrznych,
- 2) zasady tworzenia, przekształcania i likwidacji oraz działalności tych jednostek.

2. Ministrowi Obrony Narodowej i Ministrowi Spraw Wewnętrznych przysługują w stosunku do nadzorowanych jednostek badawczo-rozwojowych odpowiednio uprawnienia Przewodniczącego Komitetu Badań Naukowych, o których mowa w przepisach art. 31 ust. 2, art. 35 ust. 5 oraz art. 40 ust. 1 pkt 2.

3. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określać zakres stosowania przepisów ustawy do jednostek badawczo-rozwojowych wykonujących w całości lub w znacznej części badania naukowe na potrzeby obronności i bezpieczeństwa Państwa, nadzorowanych przez innych ministrów niż wymienieni w ust. 1, a także odmienne zasady przekształcania, likwidacji oraz działalności tych jednostek.

Art. 73. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może rozciągnąć przepisy niniejszej ustawy na jednostki badawczo-rozwojowe tworzone na podstawie porozumień międzynarodowych w zakresie nie uregulowanym tymi porozumieniami.

Art. 74. 1. Na wniosek Ministra Edukacji Narodowej lub Sekretarza Naukowego Polskiej Akademii Nauk Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może rozciągnąć okre-

ślone przepisy niniejszej ustawy odpowiednio na instytuty szkół wyższych oraz placówki naukowe Polskiej Akademii Nauk.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może określać zakres stosowania przepisów niniejszej ustawy przez jednostki badawczo-rozwojowe organizacji społecznych i spółdzielczych, stowarzyszeń, związków wyznaniowych i fundacji.

3. Właściwy minister w uzgodnieniu z Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych oraz Ministrem Finansów, na wniosek osoby fizycznej, która w ramach prowadzonej działalności gospodarczej utworzy jednostkę organizacyjną realizującą zadania wymienione w art. 2 ust. 2 lub ust. 3, może zastosować do tej jednostki określone przepisy niniejszej ustawy.

Art. 75. 1. Na wniosek dyrektora wielozakładowego przedsiębiorstwa państwowego jego organ założycielski, działając w porozumieniu z Przewodniczącym Komitetu Badań Naukowych oraz Ministrem Pracy i Polityki Socjalnej, może rozciągnąć wszystkie lub niektóre przepisy rozdziałów 6—12 na zakład badawczo-rozwojowy, działający jako organizacyjnie wyodrębniona jednostka tego przedsiębiorstwa i prowadzący działalność, o której mowa w art. 2.

2. Rada Ministrów, w drodze rozporządzenia, może dostosować zasady gospodarki finansowej określonych wielozakładowych przedsiębiorstw państwowych, w których działają organizacyjnie wyodrębnione zakłady badawczo-rozwojowe określone w ust. 1, do specyfiki tych przedsiębiorstw, a w szczególności rozciągnąć na te zakłady badawczo-rozwojowe wszystkie lub niektóre przepisy rozdziału 3.

Art. 76. 1. W sprawach nie uregulowanych ustawą do jednostek badawczo-rozwojowych stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące działalności przedsiębiorstw państwowych.

2. Do jednostek badawczo-rozwojowych, stosujących zakładowe systemy wynagradzania określone ustawą o zasadach tworzenia zakładowych systemów wynagradzania, nie mają zastosowania przepisy art. 55, 58 i 59 ust. 2 i 3 niniejszej ustawy.